

VEDLEGG

**DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT**

Justis- og beredskapsministeren

Stortinget - Justiskomiteen
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref.

Vår ref.
20/5936 – GJ

Dato
15.12.2020

Uttalelse fra Justis- og beredskapsministeren til representantforslag om opprettelse av en nasjonal gjengenhet ved Kripas – Dokument 8:55 S (2020-2021)

Jeg viser til brev 1. desember 2020, der justiskomiteen ber om departementets uttalelse i forbindelse med følgende sak til behandling:

Dokument 8:55 S (2020-2021) Representantforslag om en nasjonal gjengenhet ved Kripas for å styrke og koordinere kampen mot organisert kriminalitet på tvers av politidistrikter og landegrensar.

Forebygging og bekjempelse av alvorlig organisert kriminalitet er en prioritert oppgave for regjeringen, og jeg deler forslagsstillers bekymring for at kriminelle nettverk skal etablere seg mer enn de allerede har gjort. Organisert kriminalitet representerer en alvorlig trussel mot samfunnssikkerhet og trygghet. Trusselen rammer både innbyggere, virksomheter og velferdsstaten i stort.

Kriminelle gjenger utgjør en del av de kriminelle nettverkene i Norge som samlet står bak den skjulte, alvorlige og organiserte kriminaliteten. Vi har derfor satt i gang en rekke tiltak, som også opplyst i min uttalelse av 23. juni 2020 til representantforslag om tiltak mot ungdoms- og gjengkriminalitet, jf. Dokument 8:115 S (2019-2020).

Vi vurderer hele tiden om tiltakene er tilstrekkelige, og politiet må også selv vurdere om arbeidet er hensiktsmessig organisert.

I tillegg til politiets innsats i særlig utsatte områder, med vekt på forebygging av ungdomskriminalitet og rekruttering av unge til kriminelle gjengmiljøer, er

bekjempelsen av kriminelle gjenger løftet fram i årets tildelingsbrev til Riksadvokaten og Politidirektoratet og fulgt opp i styringsdialogen. Enigheten mellom regjeringspartiene og FrP om å foreslå 60 mill. kroner i 2021-budsjettet til tiltak mot ungdoms- og gjengkriminalitet gjør at denne innsatsen kan styrkes ytterligere.

Riksadvokaten og Politidirektoratet har fulgt opp Granavolden-erklæringen gjennom en nasjonal etterretningsoperasjon mot kriminelle nettverk med Kripos i førersetet. Den viser tydelig at de største utfordringene er Østlands-relaterte, men at organisert kriminalitet også er et nasjonalt problem som treffer alle politidistrikt. Jeg har derfor forståelse for intensjonen bak forslaget om å ta nye, nasjonale organisatoriske grep for å få bukt med alvorlig organisert kriminalitet.

Jeg mener likevel ikke en ny omorganisering med opprettelsen av en egen sentral gjengenhet i Kripos er veien å gå. En styrking av allerede etablerte strukturer med basis i et lokalt forankret politi er både nødvendig og mer hensiktsmessig. Politidistriktene er etter de siste års styrking av politiet og organisering i færre politidistrikter bedre rustet kapasitetsmessig enn før. Det bygges også opp spesialkompetanse i distriktene for nettopp å kunne møte og bekjempe trusselen fra organiserte kriminelle miljøer på en effektiv måte. Opprettelse av en nasjonal gjengenhet ved Kripos vil kunne føre til at ressurser som ville gitt best uttelling i politidistriktene isteden plasseres i en egen enhet på sentralt nivå. En dekning av funksjoner 24/7/365 vil i seg selv være meget ressurskrevende.

Kripos har ansvaret for det overordnede nasjonale etterretningsbildet. Med sitt riksdekkende ansvar for etterforskning og bistand til politidistriktene er Kripos en vesentlig del av innsatsen mot organisert kriminalitet i dag. Det er derfor nettopp i samarbeid mellom Kripos og et lokalt forankret politiarbeid i politidistriktene, med støtte i et godt internasjonalt politisamarbeid, kampen mot organisert kriminalitet må føres videre. Jeg mener at økte ressurser - enten det er til økt bemanning og opplæring, tilgang til utstyr eller nye verktøy til dataavlesning som ledd i informasjonsinnhenting - bør gå til å styrke politidistriktene, i samarbeid med Kripos og andre særorgan, i stedet for å bygge en ny sentral enhet slik det er foreslått.

Jeg har også merket meg innlegget fra sjef Kripos, politimester i Oslo og politimester i Øst i Aftenposten 2. desember, hvor de skriver: «Vi tror ikke at kampen mot organisert kriminalitet bør skje ved opprettelse av nye organisatoriske enheter. Vi må heller styrke innsatsen gjennom eksisterende strukturer.» Regjeringen deler denne oppfatningen.

Også riksadvokaten har en sentral posisjon i dette arbeidet. Det er blant annet gitt pålegg til statsadvokatembetene om en systematisk kvalitetssikring og erfaringslæring av straffesaker med alvorlig organisert kriminalitet. Tiltaket er en del av oppfølgingen av etterforskingsløftet.

For øvrig legger jeg til grunn at politi og påtalemyndighet sørger for at straffesakene på dette området får en effektiv og god behandling i tråd med riksadvokatens føringer og prioriteringer. Det gjelder selvsagt at sakene skal raskt fram for retten. Det gjelder også bruk av straffeloven § 79 bokstav c om forhøyet strafferamme hvis handlingen er utøvet som ledd i aktivitetene til en organisert kriminell gruppe, jf. riksadvokatens rundskriv om mål og prioriteringer for 2020.

Med hilsen

A handwritten signature in blue ink that reads "Monica Mæland". The signature is written in a cursive, flowing style.

Monica Mæland